

TÌNH HÌNH DỊCH BỆNH BẠCH HẦU VÀ CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG TRỌNG TÂM

CỤC Y TẾ DỰ PHÒNG

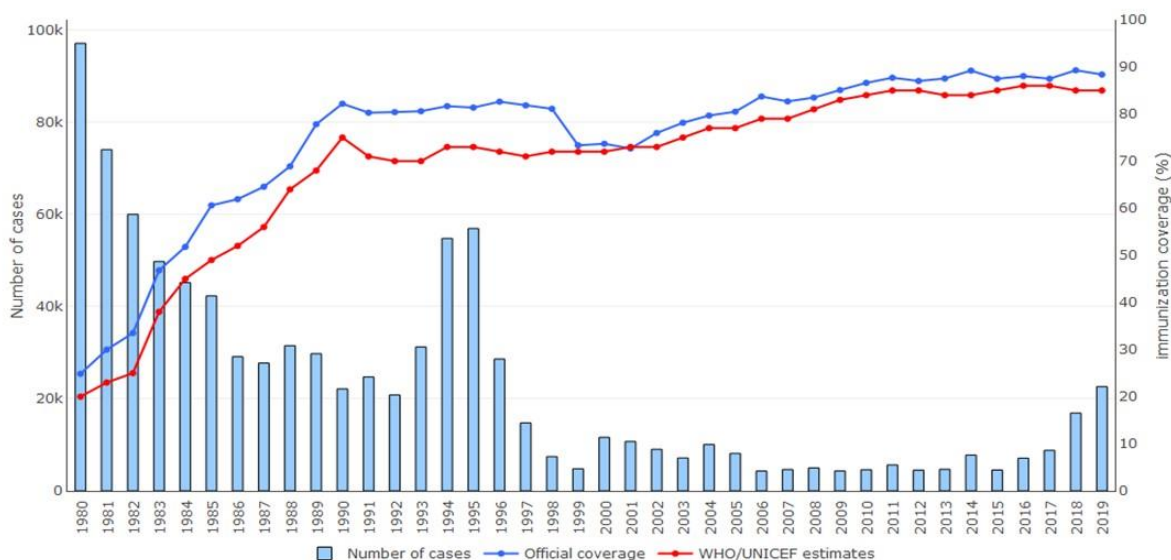
NỘI DUNG TRÌNH BÀY

- 1** Tình hình dịch bệnh
- 2** Các hoạt động đã triển khai
- 3** Nhận định, dự báo
- 4** Hoạt động trọng tâm trong thời gian tới

TÌNH HÌNH DỊCH BỆNH

SỐ MẮC TRÊN THẾ GIỚI

diphtheria Global annual reported cases and DTP3 coverage
1980-2019

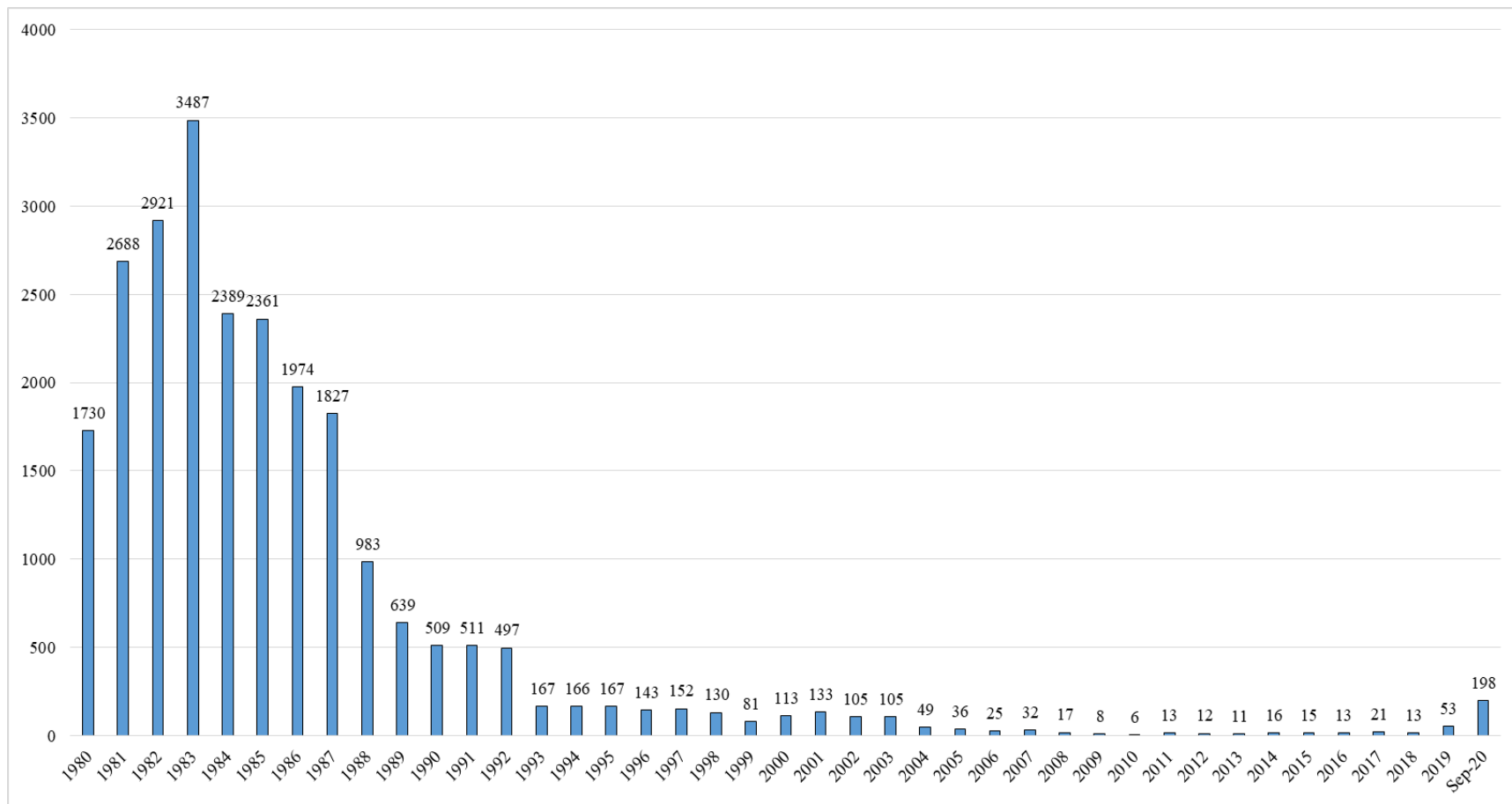
Có xu hướng gia tăng trong những gần đây

Năm 2019:

- Ấn Độ: 9.622
- Ethiopia: 7.184
- Nigeria: 2.289
- Madagascar: 1.815
- Indonesia: 495
- Yemen: 277
- Philippines: 201
- Lào: 73
- Thái Lan: 70
- Myanmar: 22
- Malaysia: 16

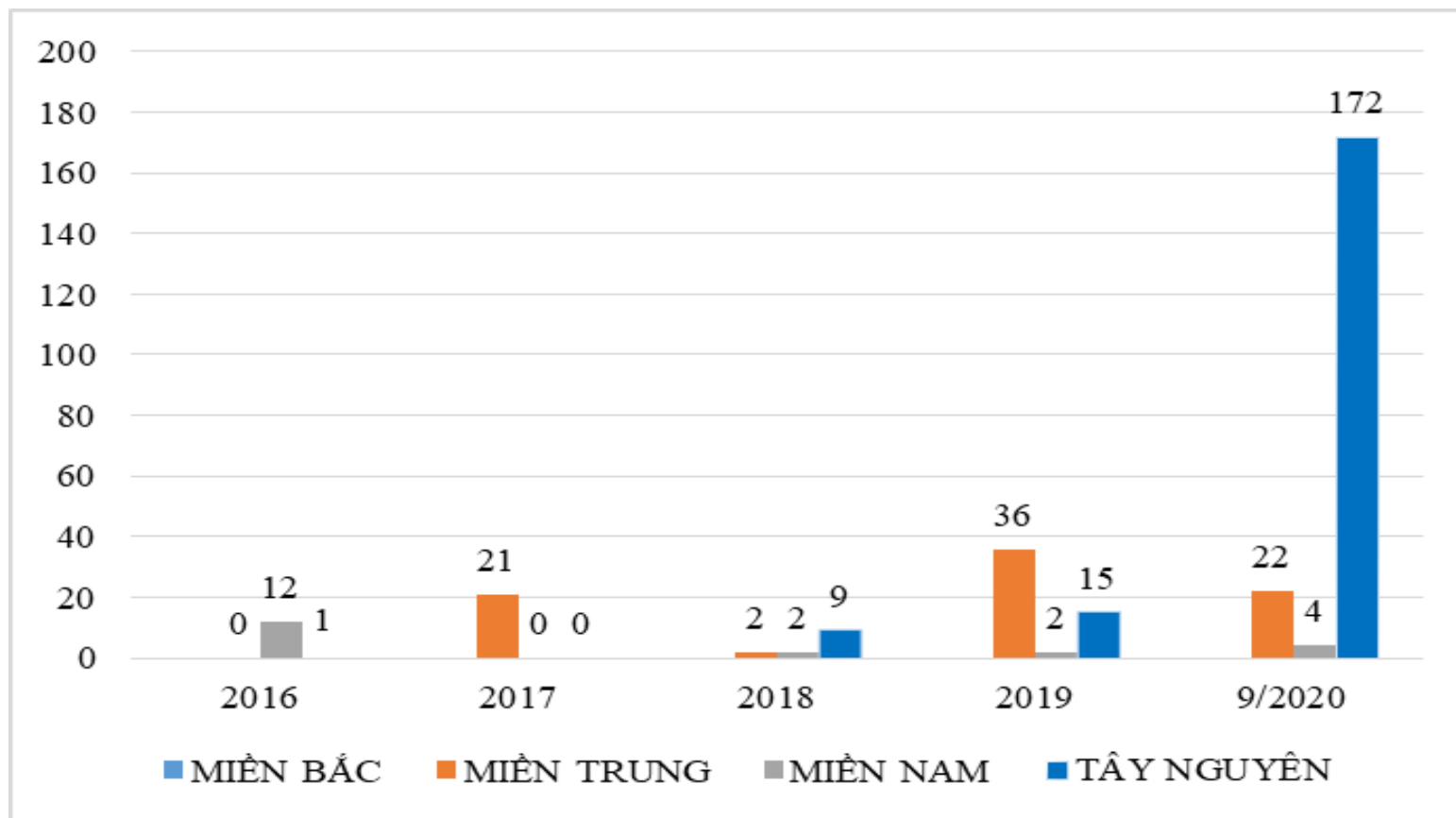
Source: WHO/UNICEF coverage estimates 2019 revision, July 2020 and Cases of vaccine preventable diseases and Official Estimates reported by Member States through the WHO/UNICEF Joint Reporting Form as at 01 July 2020.
Immunization Vaccines and Biologicals, (IVB), World Health Organization.
194 WHO Member States. Date of slide: 23 July 2020

SỐ MẮC TẠI VIỆT NAM, 1980 ĐẾN NAY

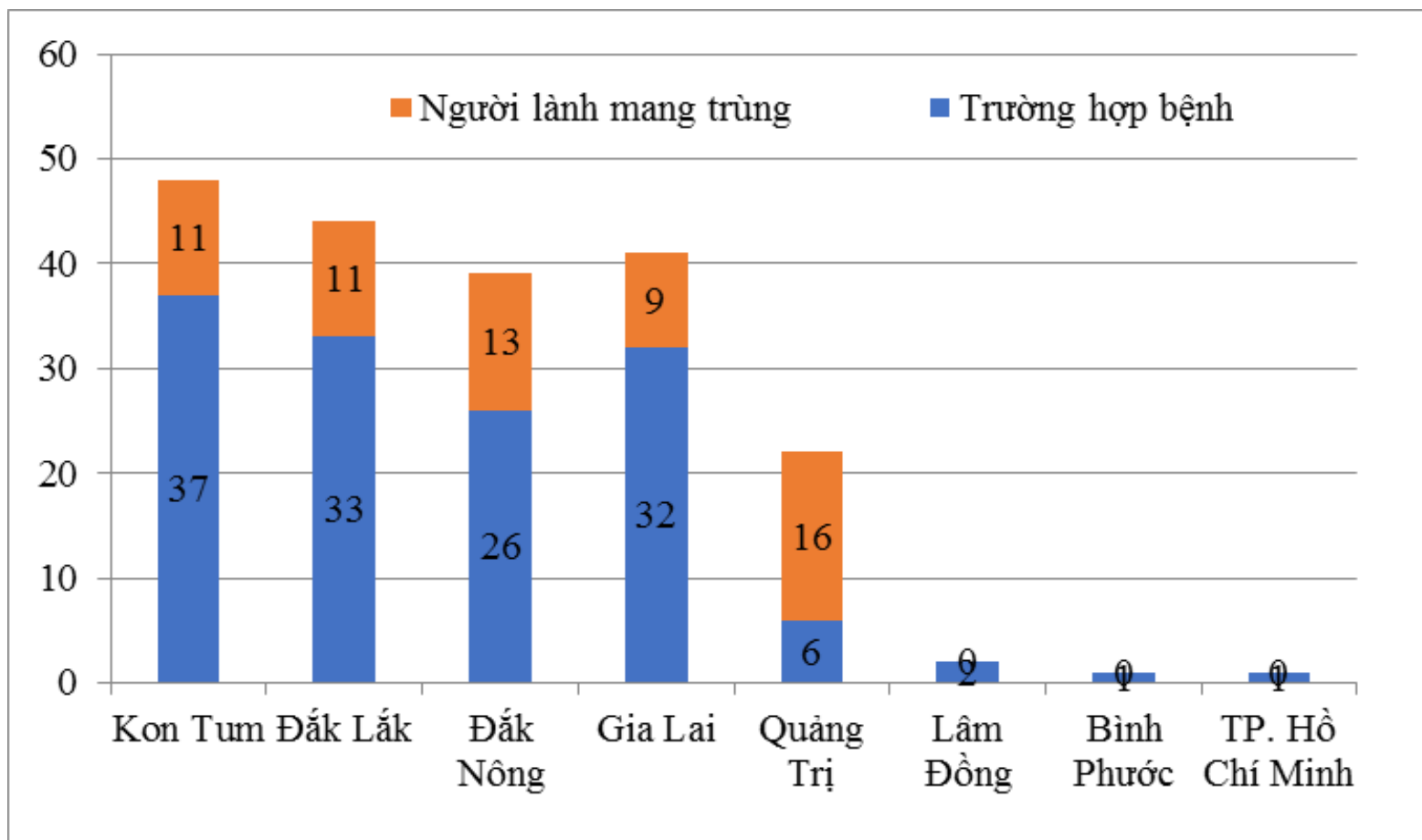
Số mắc giảm nhiều lần so với trước thời điểm triển khai tiêm chủng mở rộng từ **3.487 trường hợp mắc** năm 1983 xuống còn khoảng từ **6 đến 53** ca mắc/năm (giai đoạn 2004-2019)

SỐ MẮC TẠI VIỆT NAM THEO KHU VỰC 2016-2020

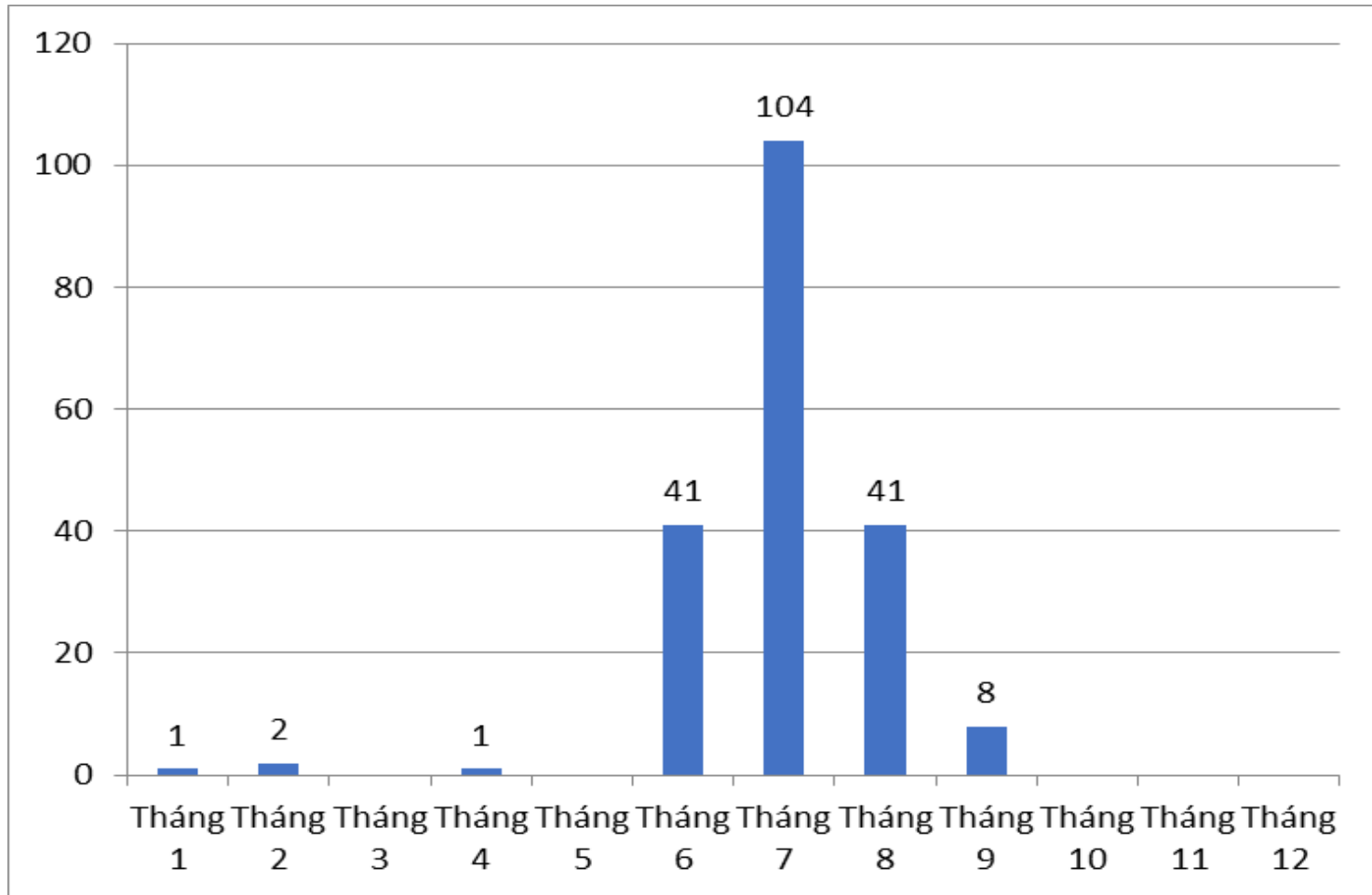
- Số mắc rải rác ở khu vực Tây Nguyên, miền Trung và miền Nam, riêng miền Bắc từ năm 2015 đến nay không có ca mắc
- Năm 2020 khu vực miền Tây Nguyên (172 trường hợp), miền Trung (22), miền Nam (04),

SỐ CA MẮC TẠI CÁC ĐỊA PHƯƠNG

- 198 trường hợp dương tính (138 ca bệnh và 60 người lành mang trùng), trong đó 04 tử vong tại Đắk Nông (02), Gia Lai (01), Kon Tum (01).
- So với cùng kỳ năm 2019 (41 trường hợp mắc, 03 tử vong) số mắc tăng 157 trường hợp, tử vong tăng 01 trường hợp.

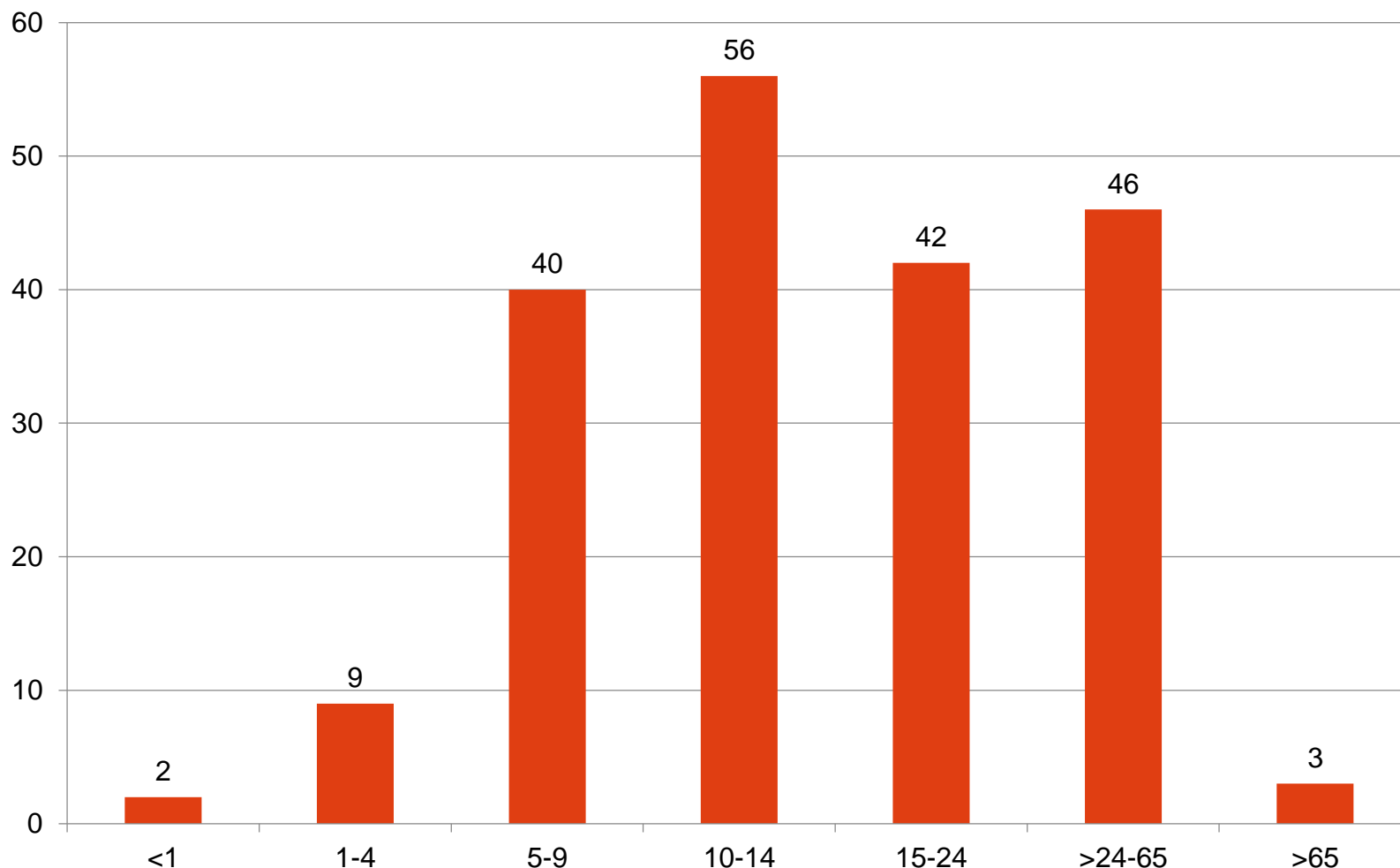
SỐ MẮC TẠI VIỆT NAM THEO THÁNG NĂM 2020

- Số mắc tăng lên từ tháng 6 đến tháng 8.
- khu vực Tây Nguyên tăng rõ rệt từ tháng 6 năm 2020.

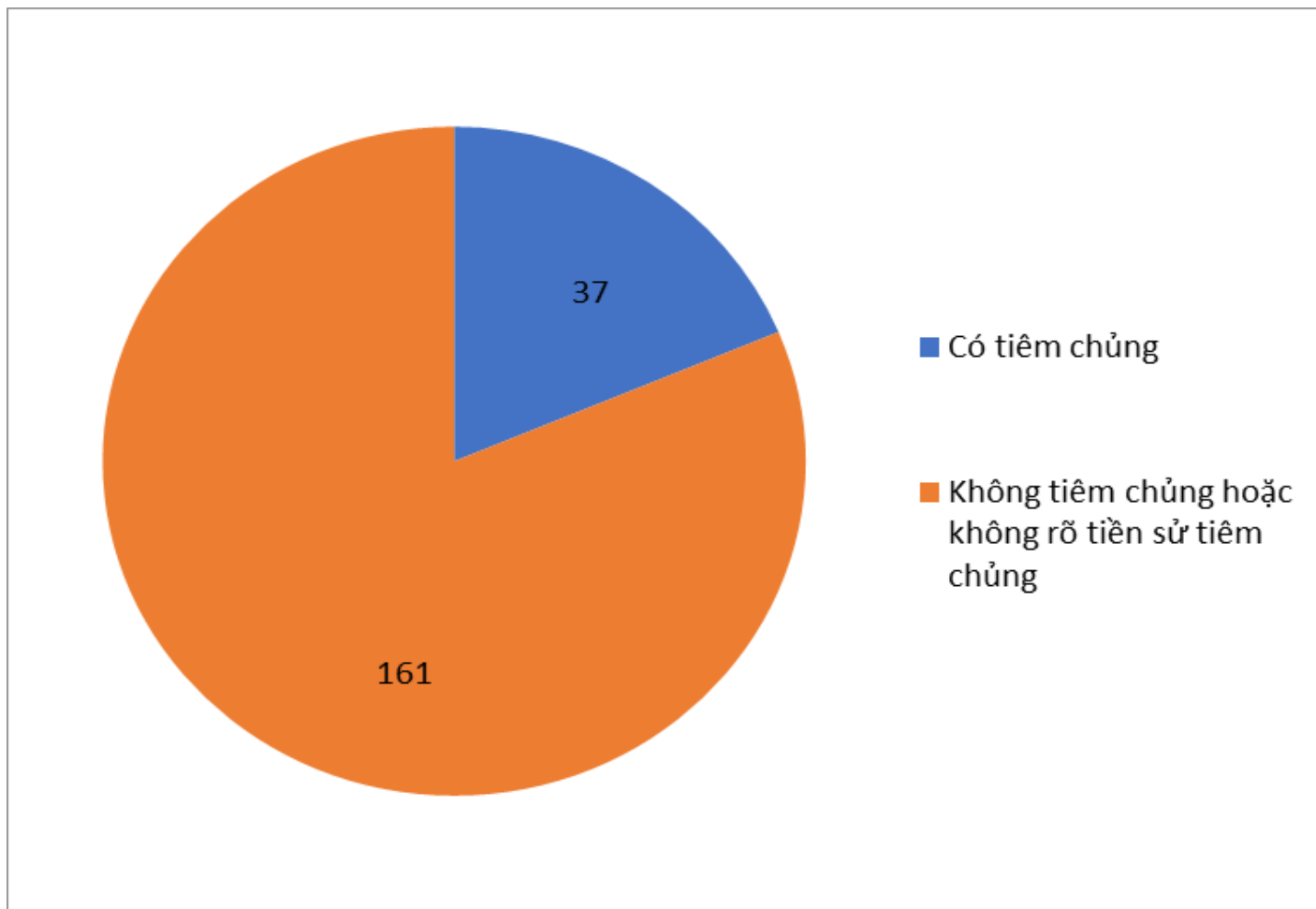

SỐ MẮC TẠI VIỆT NAM THEO ĐỘ TUỔI NĂM 2020

Số mắc từ 3 tháng tháng đến 78 tuổi, phân bố rải rác ở các nhóm tuổi, cao nhất ở nhóm 10-14 tuổi.

SỐ MẮC TẠI VIỆT NAM THEO TÌNH TRẠNG TIÊM CHỦNG NĂM 2020

Đa số không rõ tiền sử tiêm chủng hoặc không được tiêm vắc xin phòng bạch hầu (81,3%).

CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÃ TRIỂN KHAI

CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO ĐIỀU HÀNH

- Công điện số 862/CĐ-TTg ngày 08/7/2020 của Thủ tướng Chính phủ.
- Lãnh đạo Bộ Y tế làm việc với UBND tỉnh Đắk Nông, Gia Lai, Đắk Lắk và Kon Tum trong tháng 6, 7, 9 năm 2020
- Lễ Phát động chiến dịch tiêm vắc xin phòng chống dịch bạch hầu tại 4 tỉnh Tây Nguyên, ngày 09/7/2020.
- Bộ Y tế đã chỉ đạo tổ chức đội đáp ứng nhanh từ Viện VSDT, Pasteur đến trực tiếp ổ dịch.
- Ban hành văn bản số 3476/BYT-DP ngày 26/6/2020; số 3612/BYT-DP ngày 03/7/2020; số 3592/CĐ-BYT ngày 02/7/2020.
- UBND các tỉnh đã ban hành các văn bản chỉ đạo phòng chống dịch và xây dựng kế hoạch tiêm vắc xin phòng bệnh bạch hầu.

CÔNG TÁC GIÁM SÁT ĐÁP ỨNG

- Ban hành Hướng dẫn giám sát và phòng, chống bệnh bạch hầu (QĐ 3593/QĐ-BYT ngày 18/8/2020).
- Tổ chức giám sát chặt chẽ, phát hiện sớm ca mắc mới, xét nghiệm, xử lý triệt để ổ dịch.
- Điều trị dự phòng bằng kháng sinh.
- Tổ chức tiêm vắc xin chống dịch bạch hầu (QĐ 3054/QĐ-BYT ngày 15/7/2020) tại 04 tỉnh Đắk Lắk, Gia Lai, Kon Tum và Đắk Nông
- Triển khai tiêm bổ sung vắc xin Td năm 2020-2021 (QĐ 2155/QĐ-BYT ngày 25/5/2020) tại 35 tỉnh, thành phố nguy cơ cao.
- Tỉnh Quảng Trị đã xây dựng kế hoạch tiêm cho trẻ từ 49 tháng tuổi đến 40 tuổi.
- Vệ sinh môi trường, tiêu trùng khử độc các ổ dịch, khu vực cách ly điều trị.
- Khoanh vùng cách ly, lập chốt khu vực ổ dịch.

CÔNG TÁC ĐIỀU TRỊ

- Tổ chức tập huấn điều trị bệnh bạch hầu, sốt xuất huyết, COVID-19
- Thành lập 4 tổ công tác đào tạo, tập huấn, hỗ trợ chuyên môn điều trị.
- Ban hành Hướng dẫn chẩn đoán, điều trị bệnh bạch hầu (QĐ 2957/QĐ-BYT ngày 10/7/2020).
- Chỉ đạo các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh tăng cường khám, phát hiện sớm, cách ly, điều trị, cấp cứu kịp thời.
- Thực hiện phân luồng khám bệnh, phân khu điều trị, phòng chống lây nhiễm chéo, phòng chống nhiễm khuẩn.
- Bố trí khu điều trị riêng để cách ly, điều trị người mắc bệnh.
- Chuẩn bị sẵn các khu, buồng cách ly, phương tiện, vật tư, thuốc, điều trị (địa phương chưa có ca bệnh).

CÔNG TÁC TRUYỀN THÔNG

- Cung cấp thông tin cho các cơ quan báo chí.
- Chỉ đạo tăng cường các hoạt động tuyên truyền về nguy cơ, các biện pháp phòng chống, vận động đưa trẻ đi tiêm vắc xin.
- Xây dựng các khuyến cáo phòng chống bệnh bạch hầu.
- Tại khu vực ổ dịch, tổ chức tuyên truyền, truyền thông bệnh bằng nhiều ngôn ngữ, nhiều hình thức (trực tiếp, Đài Phát Thanh - Truyền hình, hệ thống loa công cộng); cung cấp áp phích, tờ rơi .

PHÒNG, CHỐNG BỆNH BẠCH HẦU
Quyết định số 3593/QĐ-BYT ngày 18/8/2020 của Bộ Y tế

PHÒNG BỆNH BẠCH HẦU

Người dân chủ động thực hiện các khuyến cáo của ngành y tế để phòng, chống bệnh bạch hầu

Đi tiêm vắc xin bạch hầu đầy đủ, đúng lịch theo quy định	Thường xuyên rửa tay bằng xà phòng Che miệng bằng khăn sạch hoặc khuỷu tay áo khi ho hoặc hắt hơi Giữ vệ sinh thân thể, mũi, họng hàng ngày Hạn chế tiếp xúc với người nghi ngờ mắc bệnh	Thực hiện tốt vệ sinh nhà ở, nhà trẻ, lớp học thông thoáng, sạch sẽ và có đủ ánh sáng
Đảm bảo vệ sinh ăn uống, ăn chín, uống sôi, bát đũa sạch sẽ	Khi có dấu hiệu mắc bệnh/nghi ngờ mắc bệnh phải thông báo ngay cho cơ quan y tế để được cách ly, khám, xét nghiệm và điều trị kịp thời	Người dân trong ổ dịch cần chấp hành nghiêm túc việc uống thuốc kháng sinh dự phòng và tiêm vắc xin phòng bệnh theo chỉ định và yêu cầu của cơ quan y tế

#BYT_nCoV
#ICT_anti_nCoV

<https://infographics.vn>

CÔNG TÁC HẬU CẦN

- Thủ tướng Chính phủ đã có Quyết định số 77/QĐ-TTg ngày 31/8/2020 về kinh phí phòng chống dịch bạch hầu tại 4 tỉnh Tây Nguyên (vắc xin và tập huấn).
- Kinh phí mua bơm kim tiêm, hộp an toàn, thuốc điều trị dự phòng và huyết thanh kháng độc chống bạch hầu do ngân sách địa phương đảm bảo theo Công điện số 862/CĐ-TTg ngày 8/7/2020 của Thủ tướng Chính phủ.
- Chỉ đạo các địa phương chuẩn bị sẵn sàng hóa chất, vật tư, trang thiết bị và nhân lực phòng chống dịch.

KHÓ KHĂN THÁCH THỨC

- Các xã ổ dịch đa số ở vùng sâu vùng xa, đồng bào dân tộc thiểu số, điều kiện khó khăn, bất đồng ngôn ngữ, không hợp tác tiêm vắc xin.
- Một số khu vực đã lâu không ghi nhận ca bệnh, cán bộ y tế cơ sở thiếu kinh nghiệm trong chẩn đoán, giám sát phát hiện sớm.
- Nhiều trường hợp mắc bệnh bạch hầu ở nhóm tuổi lớn, ở thời điểm chương trình TCMR chưa triển khai đầy đủ, còn xã trắng về tiêm chủng.
- Một số địa phương, vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn chưa quản lý được hết các đối tượng, tỷ lệ tiêm chủng còn thấp ở quy mô cấp xã.
- Vắc xin giải độc tố bạch hầu chỉ tạo ra miễn dịch kháng độc tố, không làm giảm được tình trạng người lành mang trùng sau khi tiêm vắc xin.
- Miễn dịch bạch hầu là không bền vững, đối với người đã tiêm đủ 4 mũi vắc xin có thành phần bạch hầu cần tiếp tục được tiêm nhắc lại.
- Kinh phí Chương trình mục tiêu quốc gia bị cắt giảm.
- Đầu tư cho công tác phòng chống dịch từ nguồn kinh phí của địa phương còn hạn chế, hoặc cấp muện, không đảm bảo đủ nhu cầu phòng chống dịch bệnh.

NHẬN ĐỊNH, DỰ BÁO

NHẬN ĐỊNH, DỰ BÁO

- Bệnh bạch hầu ghi nhận rải rác tại một số khu vực miền Trung, Tây Nguyên và miền Nam
- Các địa phương có tỷ lệ tiêm chủng thấp, thường xảy ra tại khu vực đồng bào dân tộc sinh sống.
- Chủ yếu là các ổ dịch nhỏ, đến nay các ổ dịch đã cơ bản được kiểm soát.
- Trong thời gian tới có thể tiếp tục ghi nhận các trường hợp mắc, các ổ dịch tại khu vực có tỷ lệ tiêm chủng thấp, sau nhiều năm tích lũy số lượng không được tiêm chủng hoặc tiêm không đủ mũi, đặc biệt là các xã vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn, khu vực đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống.

CÁC HOẠT ĐỘNG TRỌNG TÂM TRONG THỜI GIAN TỚI

TUYỂN TRUNG ƯƠNG

CỤC Y TẾ DỰ PHÒNG

- Theo dõi chặt chẽ tình hình dịch bệnh, báo cáo kịp thời.
- Tham mưu cho Lãnh đạo Bộ Y tế tiếp tục chỉ đạo các địa phương, đơn vị thực hiện nghiêm túc Công điện số 862/CĐ-TTg ngày 08/7/2020 Thủ tướng Chính phủ.
- Chỉ đạo các đơn vị tăng cường giám sát, phát hiện sớm, cách ly kịp thời, lấy mẫu xét nghiệm và xử lý triệt để ổ dịch, tổ chức các chiến dịch tiêm vắc xin.
- Triển khai tập huấn cho cán bộ các tuyến về giám sát và phòng chống dịch bệnh.
- Tham mưu tổ chức các đoàn công tác đi kiểm tra, chỉ đạo kịp thời công tác phòng chống dịch bệnh tại các địa phương, đơn vị.
- Chuẩn bị sẵn sàng, vật tư, hóa chất, trang bịết bị hỗ trợ địa phương.

VỤ TRUYỀN THÔNG THI ĐUA KHEN THƯỞNG

- Cung cấp thông tin cho các cơ quan báo chí về diễn biến tình hình dịch bệnh bạch hầu, kết quả triển khai tiêm chiến dịch tiêm vắc xin.
- Xây dựng kế hoạch tổng thể truyền thông phòng chống dịch bệnh.
- Chỉ đạo tăng cường các hoạt động tuyên truyền với ngôn ngữ phù hợp tại từng địa phương.
- Tổ chức giao lưu trực tuyến, đăng tải các khuyến cáo phòng chống dịch bệnh.

CỤC QUẢN LÝ KHÁM CHỮA BỆNH

- Chỉ đạo các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh:
  - ✓ Tăng cường khám, phát hiện sớm, cách ly, điều trị, cấp cứu kịp thời.
  - ✓ Phân luồng khám bệnh.
  - ✓ Bố trí khu điều riêng để cách ly, điều trị người mắc bệnh.
  - ✓ Phòng chống lây nhiễm chéo, phòng chống nhiễm khuẩn.
  - ✓ Hỗ trợ điều trị cho tuyến trước, hạn chế chuyển tuyến đối với các bệnh nhân trong khả năng điều trị.
- Tổ chức tập huấn cho cán bộ các tuyến về chẩn đoán, điều trị.
- rà soát, đảm bảo nhu cầu về trang thiết bị, thuốc, khu cách ly, điều trị.
- Thành lập các đoàn kiểm tra, giám sát công tác thu dung, điều trị, phân tuyến bệnh nhân.

VỤ KẾ HOẠCH – TÀI CHÍNH

- Đề xuất phương án phân bổ kinh phí phòng chống dịch bạch hầu cho các đơn vị theo Quyết định số 77/QĐ-TTg ngày 31/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ.
- Bổ sung kinh phí cho các đơn vị tham gia phòng chống dịch.
- Hướng dẫn các địa phương, đơn vị thực hiện các chế độ phụ cấp đặc thù và chế độ phụ cấp chống dịch.

CÁC VIỆN VỆ SINH DỊCH TỄ, PASTER

- Chỉ đạo, hỗ trợ kỹ thuật giám sát, phòng chống, nâng cao năng lực xét nghiệm cho các tỉnh, thành phố thuộc khu vực phụ trách.
- Duy trì đội đáp ứng nhanh, hỗ trợ địa phương giám sát ca bệnh, khoanh vùng, xử lý ổ dịch, xét nghiệm và giám sát tiêm chủng chống dịch tại các ổ dịch.
- Giám sát, hỗ trợ địa phương đẩy mạnh triển khai kế hoạch tiêm vắc xin phòng chống dịch bạch hầu theo Quyết định số 3054 /QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ Y tế.
- Tiếp tục tổ chức các lớp tập huấn cho cán bộ y tế về các nội dung hướng dẫn giám sát và phòng, chống bệnh bạch hầu theo Quyết định số 3593/QĐ-BYT ngày 18/8/2020 của Bộ Y tế.
- Phân tích dịch tễ và dự báo diễn biến tình hình dịch để tham mưu, đề xuất giải pháp phòng chống dịch.

CÁC BỆNH VIỆN TUYẾN TRUNG ƯƠNG

- Hỗ trợ các đơn vị điều trị tuyến tỉnh tổ chức thu dung, cách ly, điều trị bệnh nhân, phân tuyến điều trị.
- Tuyên truyền cho người bệnh, người chăm sóc, gia đình người bệnh.
- Tổ chức tập huấn cho cán bộ hệ điều trị các tỉnh theo phân công của BHYT.
- Chuẩn bị đầy đủ thuốc, trang thiết bị cần thiết để sẵn sàng tiếp nhận, cấp cứu và điều trị bệnh nhân.

CHƯƠNG TRÌNH TCMR QUỐC GIA

- Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực công tác tiêm chủng cho cán bộ tuyến tỉnh, huyện, đặc biệt tại khu vực có dịch.
- Hỗ trợ các địa phương tăng cường công tác tiêm chủng mở rộng, hướng dẫn triển khai các chiến dịch tiêm vắc xin, tăng cường thống kê đối tượng tiêm chủng, bảo đảm không để sót đối tượng và sót mũi tiêm, đặc biệt tại các địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc sinh sống, khu vực đi lại khó khăn.
- Cung cấp đầy đủ, kịp thời vắc xin và vật tư tiêm chủng cho công tác tiêm chủng mở rộng, kiểm tra, giám sát việc cấp phát, bảo quản, vận chuyển vắc xin theo đúng quy định của Bộ Y tế.

TẠI ĐỊA PHƯƠNG

ĐỊA PHƯƠNG

- Tham mưu UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo các cấp chính quyền địa phương triển khai công tác phòng chống dịch bệnh bạch hầu.
- Tích cực giám sát ca bệnh và khoanh vùng cách ly ổ dịch, đặc biệt các vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc sinh sống.
- Hoàn thành triển khai Quyết định số 3054 /QĐ-BYT ngày 15/7/2020 của Bộ Y tế tại 04 tỉnh Đắk Lắk, Gia Lai, Kon Tum và Đắk Nông.
- Đẩy nhanh tiến độ triển khai chiến dịch tiêm vắc xin Td theo quyết định 2155/QĐ-BYT ngày 25/5/2020 của Bộ Y tế.
- Duy trì tốt tiêm chủng mở rộng và đẩy mạnh tiêm chủng dịch vụ, bảo đảm tỷ lệ tiêm chủng đạt trên 95% tại tất cả các xã, phường, thị trấn.
- Đẩy mạnh các hoạt động truyền thông phòng, chống và tiêm chủng.
- Tiếp tục củng cố, duy trì các tổ chống dịch cộng đồng.
- Rà soát bổ sung vật tư, trang thiết bị, thuốc, vắc xin, hóa chất, kinh phí sẵn sàng đáp ứng phòng chống dịch.
- Tổ chức các đoàn công tác đi kiểm tra, giám sát.

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN

